

Praznik samoupravljalcev

27. junija 1950 je Ljudska skupščina FLRJ sprejela Temeljni zakon o upravljanju z državnimi gospodarskimi podjetji in višjimi gospodarskimi organizacijami po delovnih kolektivih. To je dan, ko smo v socialistični Jugoslaviji uresničili akcijsko parolo delavskega gibanja: »Tovarne delavcem, zemljo kmetom«. Tako je 27. junij postal praznik samoupravljalcev Jugoslavije. V počastitev praznika je Občinski svet zveze sindikatov Ptuj dne 26. junija, na predvečer samega praznika, organiziral v ptujskem gledališču proslavo. Na proslavi je imela govor Erika Mihelač, predsednica konference osnovnih organizacij sindikata v naši delovni organizaciji. Da povzamemo vsebino njenega govora.

Na kratko je orisala naš družbeni razvoj od nastanka nove Jugoslavije. Poudarila je, da je gospodarski sistem šel skozi nekoliko razvojnih faz od obdobja nacionalizacije, ko se je še močno čutila nadmoč države v gospodarstvu, do vseh ostalih sprememb, ko se je vedno bolj krepila samostojnost podjetij in se večala vloga delavskega upravljanja, tako na področju ekonomske politike kot tudi v celotni politiki razvoja družbe.

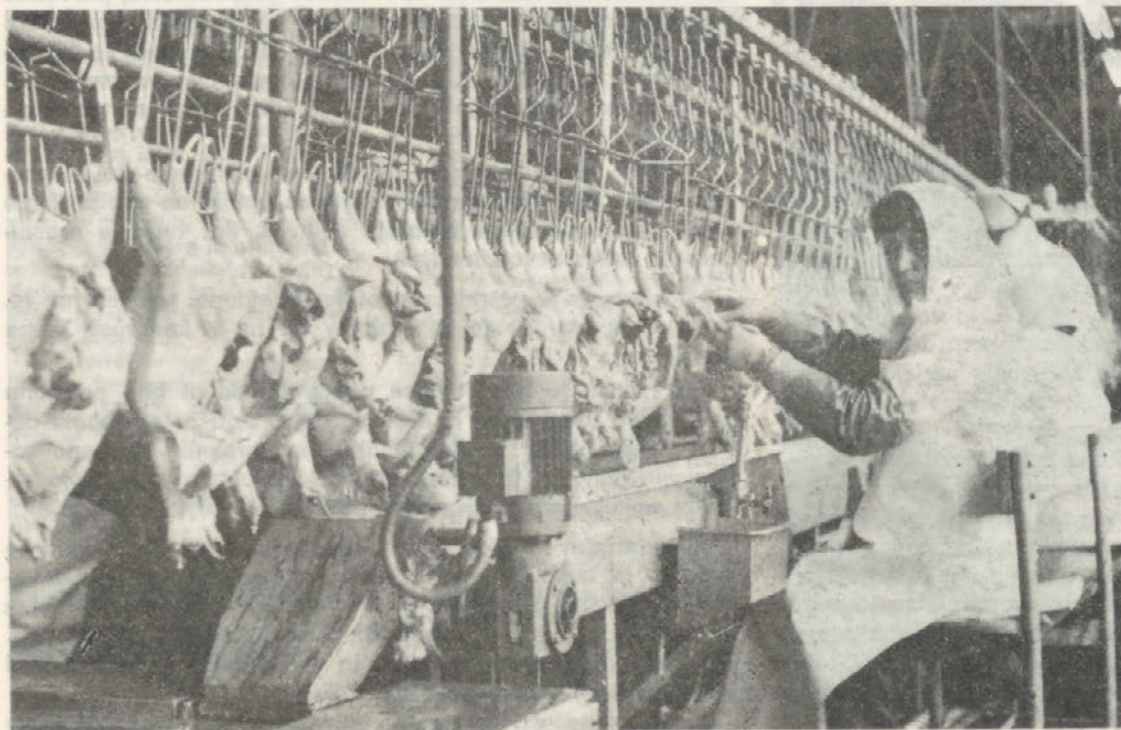
Pomemben korak pri osvobajanju gospodarstva od skrbništva države pa smo storili z gospodarsko in družbeno reformo v letu 1965, ki je imela kot cilj utrjevanje vodilne vloge samoupravljalcev, v celotnem družbenem in gospodarskem razvoju, povečanje ekonomske učinkovitosti samoupravnega sistema in preusmeritev gospodarstva od ekstenzivnega k intenzivnem razvoju. Naj citiramo povedane Titove besede: »Od uvedbe prvih delavskih svetov v letu 1950 se je samoupravlja-

njenje začelo širiti tudi na vsa druga področja družbenega življenja. Organi samoupravljanja so postopoma, sprva res z različnimi odpori, nenehno dobivali vse večje pravice in odgovornosti.

Krepila sta se materialna osnova samoupravljanja in vpliv delovnih ljudi na odločanje o družbenih zadevah. Na vsaki stopnji našega razvoja smo skladno s spremembami v družbenoekonomskih odnosih razvijali in še naprej bogatili enakopravnost med narodi in narodnostmi. Naša nova ustava vse to še bolj zagotavlja. Po pravici poudarja, da so novi samoupravni odnosi med ljudmi in polna enakopravnost narodov in narodnosti zagotovilo enotnosti in trdnosti Socialistične federativne republike Jugoslavije.«

V nadaljevanju je predsednica opozorila na bistvene spremembe pri urejanju temeljnih odnosov v združenem delu nastale z novo ustavo leta 1974 in z zakonom o združenem delu. Zakon o združenem delu je močno orožje v rokah delavskega razreda v njegovem zgodovinskem prizadevanju in boju za brezrazredno družbo. Na temelju novih odnosov raste tudi delegatski sistem kot zanikanje formalne in predstavniške demokracije in kot dejavnik uveljavljanja svobodne zveze proizvajalcev. Posebnega pomena je vloga Zveze sindikatov, Zveze komunistov in Socialistične zveze. Njihova aktivna dejavnost je v dajanju pobud, v ugotavljanju bistva problemov, o katerih naj bi se samoupravljalci in delegati izrekli v procesu oblikovanja mnenj, stališč in predlogov. Dosedanje izkušnje v

(Nadaljevanje na 2. strani)

IZ VSEBINE

- Proslava jubilejev
- Uresničevanje nagrajevanja po delu
- Sindikat o pridobivanju in razporejanju dohodka
- Naši kooperanti
- O delu civilne zaščite

Proslava ob jubilejih

V športni dvorani Mladika v Ptujju je bila v petek, 22. junija, osrednja proslava ob 60-letnici KPJ — ZKJ, revolucionarnih sindikatov ter SKOJ — ZSMJ.

Zbralo se nas je blizu 1000 Ptujčanov, ki smo bili priča zelo skrbno izbranega programa, v katerem je imel uvodno beseda sekretar OK ZKS Ptuj Milan Knežević, slavnostni govor pa sekretar predsedstva CK ZKS Franc Šetinc. Ta je v svojem govoru očrtal dosežanje revolucionarno pot ZKJ ter še posebej poudaril njeno vlogo pri oblikovanju pristnih človeških odnosov v naši samoupravni socialistični družbi. Slovesni trenutki letošnje proslave so se stopnjevali, ko se je začela podelitev jubilejnih nagrad, katere so prejeli 3 predvojni komunisti, 55 članov ZK ob 30-letnici članstva ter 15 dosedanjih sekretarjev ko miteja OK ZKS Ptuj.

Za 30-letnico članstva so prejeli jubilejne nagrade tudi 3 naši sodelavci. In sicer Martin Berden iz DSSS, Ivan Habjanič iz TOZD Mesna industrija ter Bogomir Veber iz TOZD Ptujška tiskarna. Najbolj slovesen je bil sprejem v ZK, ko je 30 novim članom osebno izročil v roke članske izkaznice sekretar predsedstva CK ZKS Franc Šetinc. Med temi sta bi-

la tudi 2 naša sodelavca, in sicer Alojz Hrženjak iz TOZD Mesna industrija in Anica Roganov iz TOZD Perutninske farne.

Sledil je še bogat kulturni program, v katerem so nastopili: gledališki igralec Boris Kralj z odlično izvedenimi re-

citacijami, moški komorni pevski zbor Ptuj z izbranimi pesmimi ter pihalni orkester. V moškem komornem pevskem zboru so tudi zelo uspešno so delovali 4 naši sodelavci: Slavko Brglez, Jože Ilovšek, Miha Pajkiher in Feliks Polanec.

Občinstvo je dobro izveden program nagradilo z dolgotrajnim ploskanjem.

Skoda, da se je te osrednje proslave udeležilo tako malo naših sodelavcev. Zlasti smo pogrešali na proslavi sekretar je OO ZKS iz TOZD.

Drago Čater

Foto: M. Ozmec

Praznik samoupravljalcev

(Nadaljevanje s 1. strani)

delegatskem sistemu nam kažejo še določene slabosti — premajhno povezanost skupščinskega delegatskega sistema s samoupravnimi organi v organizacijah združenega dela, premajhno strokovno pomoč delegatom in delegacijam in pomanjkljive povratne informacije. Velikokrat je za slabo delo kriva tudi preobremenjenost delegatov, s količino in raznovrstnostjo gradiva in njihova premajhna osveščenost in usposobljenost. Družbenopolitične organizacije bodo morale še veliko narediti, da bo delegatski sistem deloval tako, kot smo zapisali v ustavi in v zakonu o združenem delu.

Predsednica je v govoru posebej poudarila, da je naslednja stopnja demokratizacije političnega življenja v hitrejšem razvijanju vsebine in metod kolektivnega dela in vodenje po zamisli predsednika Tita. Zamisel o kolektivnem delu, odločanju in odgovornosti najdemo že v delovanju pariške komune leta 1871 in prav tako v času oktobrske revolucije, saj je bila Leninova zamisel pritegniti v politično življenje in odločanje o javnih zadevah prav vsakega državljanja.

Tudi na gospodarskem področju smo dosegli pomembne rezultate. Z letno stopnjo rasti družbenega proizvoda, ki znaša 6,2 % se uvrščamo med dežele z najhitrejšim gospodarskim razvojem. Posebno hiter razvoj smo dosegli v industrijski proizvodnji, saj se je od leta 1947 do 1978 povečala za 15-krat, v primerjavi z letom 1939 pa celo za 18-krat. V zadnjih desetih letih smo za 5-krat povečali zunanjetrgovinski promet. Osebna potrošnja se je v 25-letih povečala za več kot 4-krat, s tem pa se je tudi občutno povečal življenjski standard.

Seveda pa ni šlo vse brez težav. Probleme imamo tudi danes. Če naštejemo samo nekatere — prevelika potrošnja, nezadostna reproduktivna sposobnost gospodarstva, prevelike investicijske želje, zunanjetrgovinski primanjkljaj, prevelika razdrobljenost gospodarstva, prevelika izkoriščenost že zgrajenih proizvodnih kapacitet, prevelika disciplina, pa tudi brezskrbnost pri koriščenju energetskih virov, kar vse povečuje inflacijo.

Sistem samoupravnega družbenega planiranja še ni povsem uveljavljen, kar seveda negativno vpliva na uveljavljanje družbenoekonomskega položaja delavca, kot tudi na uresničevanje naših razvojnih ciljev.

Dosledneje je potrebno izpolnjevati sklepe, sprejete na 10. in 11. kongresu Zveze komunistov ter na 9. kongresu Zveze sindikatov.

Na koncu je predsednica poudarila, da bi bilo potrebno dosledneje uveljavljati delitev po delu, kajti s tem bomo dosegli višjo obliko socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov in takšno stopnjo razvoja, ko se hitreje začne zmanjševati razlika med fizičnim in umskim delom.

S kulturnim sporedom so se nato predstavili člani folklorne skupine in tamburaškega orkestra delavskega kulturno-umetniškega društva železničarjev Ivo Mikac iz Varaždina. Skupina je gostovala v okviru prireditev, posvečenih letošnjim 18. delavskim srečanjem bratstva in prijateljstva med devetimi hrvatskimi in slovenskimi občinami.

Uredništvo

Uresničevanje nagrajevanja po delu in rezultatih dela

V naši družbi si že dalj časa prizadevamo uresničiti znano socialistično načelo: »Vsak po svojih sposobnostih, vsakomur po njegovem delu«. Ta na videz dokaj enostavna parola pa je v praksi zelo težko izvedljiva. Vsi dosednji poskusi, da bi se ji približali, so žal, le delno uspešni. Zakon o združenem delu je problematiko nagrajevanja postavil bolj na realna tla. Določil je, da mora osebni dohodek delavca ustrezati rezultatom njegovega dela in njegovemu osebnemu prispevku, ki ga je dal s svojim živim in minulim delom k ustvarjenemu dohodku. Osebni dohodek naj bo torej odvisen od količine in kvalitete dela, pri čemer je treba upoštevati zlasti obseg in zahtevnost dela, uspešnost pri uporabi delovnih sredstev, dosežene prihranke pri delu, izrabo delovnega časa in druge pogoje, v katerih delavec dela.

Ustrezen družbenoekonomski položaj delavca na področju pridobivanja in razporejanja dohodka ter pri uresničevanju načela delitve po delu in rezultatih dela lahko veliko prispeva ne le k enakopravnemu položaju delavca, pač pa tudi k njegovi večji zavzetosti za boljše delo in gospodarjenje z družbenimi sredstvi, s tem pa tudi za stalno povečevanje produktivnosti dela in dohodka.

V naši delovni organizaciji smo se uresničevanja zakona o združenem delu lotili z vso resnostjo in pravočasno sprejeli vse samoupravne splošne akte, vključno s pravilniki za oblikovanje sredstev za osebne dohodke in skupno porabo. Odvisnost med delom in plačilom za delo smo opredelili z dvema kriterijema — s tako imenovano enoto proizvodna, s katero merimo količino opravljenega dela, in z dohodkovno mero, s katero ugotavljamo uspešnost gospodarjenja, izražene v dohodku. Oba navedena kriterija sta dobra in primerna za vrednotenje rezultatov dela v smislu zakona, le da nista do kraja izpeljana in ju bo potrebno še dopolniti.

Za izvršitev te naloge so v TOZD formirane posebne komisije, katerih delo koordinira skupna komisija na nivoju delovne organizacije, ki jo je imenoval generalni direktor in je bila predstavljena že v zadnji številki našega glasila.

Tudi tozdi sprejeli akcijske programe

Delavski sveti vseh TOZD so v mesecu juniju na pobudo sin-

dikatov sprejeli akcijske programe in določili strokovne komisije za dopolnitev vseh splošnih aktov z dohodkovnega področja. Poleg pravilnika o osebnih dohodkih bodo reviziji in dopolnitvam podvrženi še samoupravni sporazumi o pridobivanju dohodka in dohodkovnih odnosih, samoupravni sporazumi o skupnih osnovah in merilih za razporejanje dohodka in delitvi čistega dohodka ter samoupravni sporazumi o skupnih osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov. Najtežje delo v sklopu teh zadolžitvev predstavlja prav gotovo izdelava podrobnejših normativov in meril za merjenje dela po količini, kvaliteti in uspešnosti ter določitev osnov za individualno ali skupinsko nagrajevanje po delu in rezultatih dela. Dosedanje merjenje dela po enoti proizvoda je bilo pregrobo zajeto in tudi premalo natančno, da bi ustrezalo preciznejšemu nagrajevanju po količini opravljenega dela. Te naloge smo se sedaj lotili tako, da za manjše delovne skupine ali delovne enote, ki predstavljajo neko celoto, postavljamo delovne normative, ki jih nato ovrednotimo v okviru normalne uspešnosti dela, ali pa za posamezna dela določimo vrednost po enoti (toni, kom., itd.), ki bo služila za individualni obračun osebnih dohodkov, kadar opravljajo delavci več različnih del in se ne more upoštevati skupinska norma. Odstopanja od postavljenih normativov, navzgor ali navzdol, bi se naj dnevno evidentirala in delavci bi tako sproti vedeli, koliko so planirane naloge dosegli in koliko so pri tem zaslužili. Z natančnejšim merjenjem opravljenega dela, ki bo v naprej ovrednoteno, bomo ustvarili bolj neposredno zvezo med delom in plačilom ter tako dosegli, da bo delavec za več dela dobil tudi večji osebni dohodek, kar naj bi stimuliralo ljudi za boljše delo. Če bi npr. delovna skupina ali posameznik opravila, delo, z manj vloženega časa, bi razliko do normirane višine naj dobila izplačano. Velikokrat se, recimo, zgodi, da delavci neke skupine z bolj intenzivnim delom nadomestijo enega ali več delavcev, ki so trenutno odsotni, zlasti v primeru bolniških in letnih dopustov, in delo prav tako kvalitativno opravijo. Za tako ali drugače povečano delo, bi naj delavci v bodoče dobili razliko v doplačilu v višini oziroma vrednosti, kot bi jo sicer prejeli delavci, ki so odsotni. Plačilo za delo po količini bi moralo biti obračunano in izplačano redno vsak mesec, ker bi le tedaj imelo pravi učinek.

Težje je vrednotiti kvaliteto dela kot količino

Bolj kot količino dela pa bo težko vrednotiti kvaliteto pri delu. Ta merila še zaenkrat niso oblikovana in jih bomo morali še najti. Ocena kvalitete bo najbrž morala bazirati na končnem proizvodu in ne na medfaznih delih, tako da bodo vsi delavci, ki delajo na istem proizvodu, soudeleženi pri vrednostnih rezultatih kvalitete. Prav tako se pripravljajo tudi izračuni za vrednotenje uspešnosti gospodarjenja, ki jih bomo merili na osnovi zmanjšanja stroškov. Prihranki, ki bi nastali kot rezultat dobrega in skrbnega dela, bodo tudi vključeni v maso sredstev za delitev osebnih dohodkov.

Poseben problem, ki nam je danes še najmanj znan, pa predstavlja vrednotenje minulega dela. Kot vemo, leta službe ne morejo biti izključna osnova za to plačilo, pač pa drugi vrednostni kazalci, ki naj slonijo na tem, koliko smo vlagali sredstev za razširjeno reprodukcijo. Kot dobri gospodarji razumljivo, ne potrošimo vse novo ustvarjene vrednotenje minulega dela. Kot vemo, leta službe ne morejo biti izključna osnova za to plačilo, pač pa drugi vrednostni kazalci, ki naj slonijo na tem, koliko smo vlagali sredstev za razširjeno reprodukcijo. Kot dobri gospodarji, razumljivo, ne potrošimo vse novo ustvarjene vrednosti, temveč je nekaj namenimo za nadaljnji razvoj organizacije, včasih tudi zavestno na račun oseb-

nih dohodkov, in od tega prispevka bi naj bilo odvisno plačilo za minulo delo. Na tem področju se pripravljajo zakonski predpisi in upamo, da se bodo stvari tokrat bolj razjasnile.

Bolje organizirati planiranje

Več natančnosti bo potrebno tudi pri planiranju v TOZD, saj bodo morali delavci planirati pogoje ustvarjanja in razporejanja dohodka, osnove nagrajevanja pa bodo sestavni del plana.

Kar zadeva delitev sredstev sklada skupne porabe, moramo vedeti, da ne bo v bodoče več nobenih od zunaj postavljenih višin zneskov za razne namene porabe, kot je to do sedaj določala isndikalna lista. Skupna poraba se bo prav tako kot osebni dohodek lahko gibala v mejah ustvarjenega dohodka glede na konkretne interese in potrebe delavcev. Družbeno usmerjenost zadovoljevanja teh interesov pa bodo vsebovali družbeni dogovori in samoupravni sporazumi, ki bodo sprejeti v teku letošnjega in naslednjega leta.

Kot vidimo, so pred nami zahtevne naloge pri dopolnjevanju in oblikovanju vsebine samoupravnih splošnih aktov o razporejanju dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke ter skupno porabo, ki jih moramo izvršiti do konca tega leta. Komisijam, ki bodo strokovno delale na tem področju, bo potrebna izdatna pomoč, katero pričakujemo od vseh organizacij in vodstev, še posebej pa od sindikata, ki je politični nosilec te akcije. J. B.

Belo na črnem — presvetljevanje jajc v sortirnici na farmi Sela Foto: L. C.)

Obisk v ZIK Pelagonija

Dinamičen razvoj perutninske proizvodnje in s tem vedno večja poraba krmil, pa tudi ostrejši predpisi narekujejo pogostejšo kontrolo surovin in krmil.

V sestavu TOZD Tovarna krmil deluje kemični laboratorij, ki opravlja kontrolo prispelih surovin in končnih proizvodov, to je krmil. Pri analizah, kjer gre zlasti za proteine, uporabljamo največ Kjeldahlovo metodo za določevanje surovih proteinov. To je ena od klasičnih metod, ki je v svetu in doma priznana kot edina uradna metoda. Je izredno točna, ima pa to slabšo stran, da je dolga — saj traja tri dni.

Glede na dejstvo, da prihajajo surovine dnevno, saj uporabimo mesečno okrog 1500 t soje in proizvedemo okrog 7600 t krmil, je potrebno najti metode-analiz, ki bodo hitrejše, vendar enako točne kot so bile dosedanje metode. Dogaja se namreč, da se moramo včasih v naglici posluževati kar tabelaričnih vrednosti posameznih surovin.

Zaradi navedenih dejstev, se v svetu razvija tehnika v smeri iskanja krajših in hitrejših metod analiz.

Danska tovarna KJEL — FOSS je izdelala aparat za določevanje surovih proteinov. Metoda analize tega aparata je klasična Kjeldahlova, le da je veliko hitrejša, saj traja le tri minute. Kjell Foss je drag in primeren za večje znanstvene ustanove, kjer je možna velika izkoriščenost aparata.

Prav tako je razvila švedska firma TECATOR napravo za hitro določevanje beljakovin, surovih tolšč in surovih vlaknin. Imenuje se Kjelltec sistem II, osnova ji je klasična Kjeldahlova metoda. Oprema za določevanje surovih proteinov, masti in vlaknine, ki jo proizvaja firma TECATOR je v delovanju enostavna in zanesljiva.

Elektronski analizator ameriškega izvora NEOTEC je sestavljen iz analizatorja in računalnika. Princip delovanja je na propustnosti in odboju infrardeče svetlobe za posamezno surovino. Naprava ima sposobnost analizirati šest vrednosti surovin oziroma krmil in sicer vlago, surove proteine, surove tolšče, surova vlakna ter še dve vrednosti po izboru. NEOTEC lahko analizira omenjene vrednosti krmil ali surovin le, če je predhodno točno umerjen na posamezno vrsto surovine oziroma krmila. Za vsako umerjenje pa je potrebno predhodno napraviti 20 analiz po klasični metodi, kar pomeni za enkratno umerjenje za 19 vrst surovin ali krmil 19-krat po 20 klasičnih analiz, kar znaša 380 analiz.

Glede na navedena dejstva, da zahteva elektronski analizator obsežno delo za umerjenje na posamezno surovino, da je pogosto treba menjati deleže surovin v krmnih mešanicah in da aparat ne daje točnih analiz, kolikor ni toč-

no umerjen, je za naše razmere neprimeren.

Postopek analiz sistema TECATOR je res nekoliko daljši v primeru z elektronskim analizatorjem, so pa analize enako točne kot po klasični metodi. Sistem TECATOR zahteva nekoliko več delovne sile kot elektronski analizator, vendar ima prednost zaradi enostavnosti. Poleg navedenih dejstev imajo aparati sistema TECATOR tudi to prednost, da so pri njih manjše možnosti okvar. Če bi pa te le nastopile, so takšne, ki jih lahko odkloni kvalificirani električar, razen tega pa je v Zagrebu tudi servis s konsignacijskim skladiščem.

Do ugotovitev v elektronskem analizatorju sistema NEOTEC smo prišli predvsem v zvezi z ogledom ZIK Pelagonija v Bitoli OOOUR Tvoronica stočne krane, ki takšen aparat posreduje. Obisk v Bitoli dne 22. 6. 1979 spada v okvir praktičnega preverjanja obstoječih rešitev zaradi nabave nove laboratorijske opreme v naši TOZD Tovarna krmil.

Ne bo pa odveč, če posredujemo celovitejši prikaz tega pelagonskega kombinata.

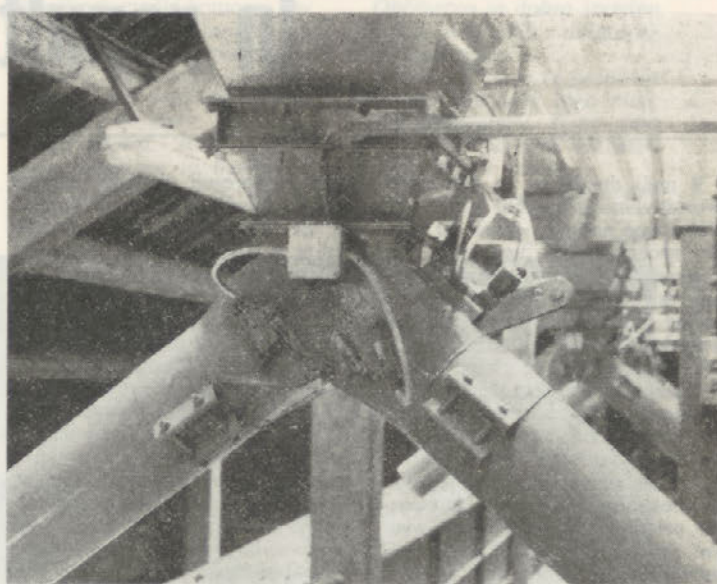
ZIK Pelagonija ima okrog 24.000 hektarov zemlje. Dejavnost kombinata je raznolika: poljedelstvo, živinoreja in sadjarstvo. Pri živinoreji je močno zastopana vzreja nesnic konzumnih jajc. Imajo okrog 300.000 kokoši nesnic. Reja nesnic temelji na baterijskem sistemu s 25.000 na 30.000 kokoši v enem hlevu.

Glavne poljedelske kulture pa so ječmen, lucerna in pšenica.

Tovarna krmil je samostojna TOZD s 130 zaposlenimi. Proizvajajo več vrst krmnih mešanic. Od celotne letne proizvodnje, to je 60.000 t znaša delež perutninskih krmil okrog 80 odst. Vseh proizvedenih količin krmil ne porabijo doma, ampak jih okrog 35 odst. prodajo pogodbenim kupcem. Eden večjih kupcev je Vínoujug Djevdjelija OOOUR Perutninske farne, ki porabi letno okrog 18.000 do 20.000 t krme, za rejo 400.000 nesnic konzumnih jajc.

V sklopu tovarne je tudi avto park za prevoz surovin s prekladalne postaje ter za distribucijo krmil. Zaradi velike oddaljenosti od železniške postaje (9 km), nima tovarna lastnega industrijskega tira. Na železniški postaji so postavljeni kovinski silosi, ki služijo za začasno vskladiščenje surovin. Od tod nato postopoma vozijo surovine v tovarniške silose. Imajo 15 avtomobilov, od tega 8 kamionov za transport krmil v razsutem stanju.

Kapaciteta tovarne, zgrajene je bila l 1974, je 10 ton na uro. Ob tovarni imajo postavljene pločevinate silose za žito kapacitete 11.000 ton. Posamezna celica lahko sprejme 1100 ton. Za ovrečene surovine imajo dve veliki zidani podni skladišči, skupne kapacitete 2000 ton. Zgraditi nameravajo še silose za težko tekoče surovine kapacitete 3000 t ter silose za žita kapacitete

Polnjenje starih silosov

Foto: L. C.

10.000 ton. V sklopu tovarne imajo obrat za dehidracijo lucerne z dvema dehidratorjema, kapacitete 1000 kg na dehidrator.

Mešalnica je kovinske konstrukcije. Oprema je domača, proizvajalec je Utva Pančevo. Dozirni tehtnici kapacitete 1000 kilogramov in 500 kg pa sta od Libele Celje. Dozirnih celic imajo 9, zato pripravljajo predmešanico s pomočjo male dozirne tehtnice in predmešalca. Sistem krmiljenja dozirnih celic je avtomatski s pomočjo zatičev. To je sistem, ki so ga v zapadno-

evropskih državah že opustili. Za krmo v razsutem stanju imajo 16 kovinskih celic s kapaciteto 30 ton na celico.

Glede na veliki lastni pridelek ječmena, imajo tega v krmnih mešanicah za nesnice tudi do 20 odst. Ribje moke uporabljajo zelo malo, saj je imajo v krmi za nesnice le 1 odst. Mesne moke pa zaradi dvomljive kvalitete glede beljakovin in možnega pojava salmonelle sploh ne uporabljajo.

Anton Pišek

Možnosti vpisa v poklicno kmetijsko šolo

Poklicna poljedelska živinorejska šola Turnišče sporoča, da se je doslej vpisalo v šolo le 30 učencev, kar predstavlja le slabo polovico razpisanih mest.

Po podatkih zavoda za zaposlovanje, je še precej učencev, ki so končali osemletko, pa se niso nikamor vpisali, torej bodo ostali doma. Ti bi lahko nadaljevali šolanje vsaj v oddelku za kmetovalce.

Sporačajo, da bodo sprejemali učence še vse do septembra. Razmislite o lepi priložnosti.

Kot je gotovo znano, bo šola jeseni delovala v novih prostorih zgrajenih s samoprispevkom, da so naši učenci vključeni na prakso na večino obratov družbenega in preko 50 učnih kmetij zasebnega sektorja, tako je postala privlačnejša za mladega človeka. Prav tako ni več materialnih problemov šolanja, saj ostane vsako leto veliko neizkoriščenih štipendij.

Miran HORVAT ing. agr.
Pedagoški vodja:

Sindikati o pridobivanju in razporejanju dohodka

V razpravi so že dalj časa stališča Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije o pridobivanju in razporejanju dohodka in uveljavljanju načela delitve po delu. Dosedanje sindikalne liste niso namreč v celoti upoštevale delitve dohodka v odvisnosti od ustvarjenega dohodka.

Že v letošnjem maju smo pričeli z akcijo dopolnjevanja samoupravnih splošnih aktov s področja pridobivanja in razporejanja dohodka in delitve čistega dohodka ter delitve sredstev za osebne dohodke in skupno porabo v vseh temeljnih organizacijah in delovni skupnosti. Zato je zadnja seja predsedstva konference osnovnih organizacij sindikata ravno tej tematiki posvetila največ časa. Potrebno je bilo pregledati, kaj nam nudijo stališča, oziroma kateri so tisti akti v naših temeljnih organizacijah in v delovni skupnosti, ki jih moramo še izpopolniti, da bodo bližji načelom, ki so zapisana v Zakonu o združenem delu.

Potrebne so dopolnitve samoupravnih aktov

Ugotovljeno je bilo, da je potrebno spremeniti ali dopolniti naslednje splošne akte:

1. Samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov v poglavjih o osnovah in merilih za ugotavljanje prispevka delavca k delu ter rezultatom dela in poslovanja. Nadalje določbe in merila o uspešnosti gospodarjenja ter osnove in merila za vrednotenje minulega dela. Samoupravni sporazum je potrebno dopolniti tudi z osnovami in merili za delitev sredstev skupne porabe in izdatkov za osebne prejemke delavcev.

2. V Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov se naj na novo izdelajo normativi za merjenje dela o količini, kvaliteti in uspešnosti ter določijo osnove za individualno ali skupinsko nagrajevanje po delu in rezultatih dela. Dopolniti je potrebno tudi določila o razporejanju sredstev za osebne dohodke. Prav tako je potrebno preveriti merila za merjenje gospodarnosti v temeljni organizaciji in v delovni skupnosti. Najti je potrebno neka osnovna merila za minulo delo in dopolniti določila o skupni porabi in osebnih prejemkih delavcev.

3. V samoupravnem sporazumu o pridobivanju dohodka in dohodkovnih odnosih je potrebno samo preveriti ali sporazum v celoti ustreza oziroma ali ni mogoče za določene zadeve najti boljše rešitve.

4. V samoupravnem sporazumu o skupnih osnovah in merilih za razporejanje dohodka in čistega dohodka pa je potrebno dopolniti določbe o sredstvih za osebne dohodke, ki naj bodo odvisna od planiranega oziroma ustvarjenega dohodka.

Pregledali pa bi naj tudi ostale akte, ali ni tudi v njih potrebno kaj spremeniti in bolje uskladiti z Zakonom o združenem delu. Rok za uskladitev je 31. 12. 1979, zato je potrebno pristopiti k delu takoj, da bomo lahko prve osnutke obravnavali na zborih delovnih ljudi in na razširjenih sejah družbenopolitičnih organizacij že v mesecu oktobru 1979. Le tako bo možno, da se z vsebino seznanijo prav vsi delavci in v enem do dveh mesecih razprav prispevajo svoje dodatne predloge za izboljšanje, spremembe ali izpopolnitve. V delo se naj vključijo vse družbenopolitične organizacije, da bi bilo mogoče skupno z imenovanimi komisijami najti najboljše rešitve oziroma dopolnitve.

Stališča RS ZSS za konkretne naloge

Konkretne naloge osnovnih sindikalnih organizacij v tej zvezi izhajajo iz stališč RS ZSS:

— s svojo aktivnostjo bodo zagotovile, upoštevaje ta stališča, da bo že v letu 1979 in naslednjih letih planirana razporeditev dohodka temeljila tudi na opredeljenih predvidenih pogojih ustvarjanja in pridobivanja dohodka;

— analizirale bodo skladnost samoupravnih splošnih aktov o razporejanju čistega dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke v svoji temeljni organizaciji z Zakonom o združenem delu ter s sprejetimi stališči sindikata, zagotovile sprejem programa aktivnosti za usklajevanje teh aktov, določile roke in nosilce dela, hkrati pa vztrajale pri ugotavljanju osebne odgovornosti poslovočnih organov;

— vztrajale bodo, da bodo delavcem pred sprejetjem samoupravnih splošnih aktov na voljo analize dosedanjih razmer v temeljni organizaciji združenega dela, povzetki bistvenih značilnosti opredeljenih v obravnavanih aktih ter podatki, ki so pomembni za pridobivanje in razporejanje dohodka, čistega dohodka in za delitev osebnih dohodkov;

— zavemale se bodo za preprečevanje in sodelovanje v reševanju morebitnih sporov, ki bi nastali pri uveljavljanju načela delitve po delu;

— stalno bodo spremljale politiko razporejanja čistega dohodka in delitve sredstev za osebne dohodke ter zagotavljale uveljavljanje vsebine teh stališč;

— o svojih ugotovitvah in stališčih bodo obveščale občinske svete zveze sindikatov in organe sindikatov dejavnosti, ki morajo konkretno pomagati pri hitrejšem uveljavljanju načela delitve po delu. (Konec citata)

Iz tega je razvidna vloga sindikata pri uveljavljanju Zakona o združenem delu. Potrebno je tudi, da se osnovne organizacije sindikata vključijo v potek pripravljane novega srednjeročnega plana za obdobje 1971—1985, kajti plan je ena izmed osnov uresničevanja

delitve po delu in bodoče razporeditve dohodka in čistega dohodka.

Na zadnji seji smo obravnavali tudi naloge sindikata pri vključevanju v delovanje splošnega ljudskega odpora, družbene samozastite in civilne zaščite, kajti sindikati so prav tako nosilci obrambnih aktivnosti. Zato je potrebno, da izdelamo v vsaki temeljni organizaciji in delovni skupnosti programe aktivnosti ki naj postanejo sestavni del obrambnih načrtov in aktivnosti temeljnih organizacij. Nosilci akcije »Nič nas ne sme presenetiti« so v organizacijah združene

ga dela prav tako tudi sindikati. V krajevni skupnosti pa je nosilec SZDL.

Na predlog republiškega sindikata smo se tudi v naši delovni organizaciji odločili, da bomo poiskovali še dodatno zbirati sredstva prizadete po potresu v Črni gori. Stališče sindikata je, naj bi vsi delavci v Perutnini, katerih mesečni osebni prejemki presegajo 8000 din, prispevati še dodatno en enodnevni zaslužek za pomoč prizadetim.

Pričakujemo odziv prav vseh, saj so prizadeti pomoči res nujno potrebni.

Erika Mihelač

Vaš delegat poroča

Na 15. seji zbora združenega dela skupščine občine Ptuj dne 19. junija 1979 je med drugim ponovno tekla razprava o predlogu odloka o odškodnini zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč.

Delegacija KS Lovrenc na Dravskem polju je podala amandma k predlogu navedenega odloka in zahtevala za posamezne kategorije zemljišč nižje odškodnine. V razpravi, ki je nato stekla, je bilo poudarjeno, da se je večina občin v SRS izrekla ob navedenem predlogu za plačilo odškodnine v dosti nižjem znesku. Upoštevati pa se mora tudi določilo zakona o kmetijskih zemljiščih, po katerem izvršni svet SRS valorizira višino odškodnine vsaki dve leti v skladu s splošnim gibanjem cen. Delegati so soglašali s predlogom delegacije KS Lovrenc na Dravskem polju in ga tudi sprejeli. Sprejet je bil tudi predlog o višini odškodnine za spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč za gradnjo objektov za rejo prašičev in perutnine s pripadajočimi objekti v organizirani družbeni in kooperacijski proizvodnji. Višina odškodnine se bo določala enotno, in to 10 din po kvadratnem metru.

Med ostalimi točkami dnevnega reda je bil tudi sprejem osnutka zakona o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu SRS, ker so bile v osnutku imenovanega zakona določene nejasnosti, je bila na seji zbora imenovana posebna komisija, ki bo te nejasnosti v pisnem obliki posredovala sestavljalcu osnutka tega zakona.

Živahna razprava je stekla tudi pri obravnavi osnutka odloka o urbanističnem programu občine Ptuj in o osnutku odloka o urbanističnem načrtu mesta Ptuj. Delegati je posebno zanimala industrijska cona v Ptujju oziroma širitev nekaterih obratov, kot je napr. TOZD Mlekarna Kmetijskega kombinata Ptuj. Iz razprave, ki je stekla pri tej točki, se je videlo, da se ne samo delegati temveč tudi širša javnost zelo zanima za razvoj našega življenjskega prostora, saj so delegati razpravljali tudi o velikih načrtih, kot je gradnja ptujske obvoznice in gradnja jedrske elektrarne, ki je predvidena v daljši bodočnosti na področju naše občine.

Ker živimo v zelo razgibanem času družbenega in gospodarskega razvoja je prav, da poskrbijo delegacije v zvezi s posameznimi predlogi za vsestransko samoupravno usklajevanje interesov.

Franc Ciglar

Obisk pri novih kooperantih

Če v tem času obiščeš kmetijo sredi dneva, imaš lahko smolo, da nikogar ne najdeš pri hiši. Kmetije opravljajo raznovrstna dela v vinogradih, njivah, travnikih in drugod. Na to sem tudi računal, zato sem se na obisk odpravil v jutranjih urah. Obiskal sem kooperante, ki so že nekoliko napredovali pri gradnji hlevov za rejo piščancev.

Vsi, ki sem jih obiskal, so tožili, da imajo velike težave z obrtniki, saj so le-ti v službah, obljubijo, pa ne pridejo. Nekateri ne znajo »čitati« gradbenih načrtov in še polno takih cvetic se najde. Najprej sem se namenil v kraj, ki še ga vedno smatramo za nerazvito področje, to je na področje Polenshaka. Vendar sem lahko ugotovil, da se na kmetijah gradijo prav tako lepe visokoprstične hiše in da bo standard s časom res že povsod prisoten.

x x x

Prvi obisk je bil namenjen

Janezu in Mariji SLODNJAKU iz Brezovcev 8, pošta Polenshak, kjer smo v razgovoru hitro vzpostavili potrebni kontakt. Na vprašanje, na podlagi česa se je odločil za gradnjo, je izjavil, da so ga pogosti oglasi v radiu Ptuj »prisilili« k razmišljanju, dokončno pa ga je navdušil ženin stric Hrga iz Gabernika, ki je tudi začetnik.

Z ženo imata okrog 17 ha posestva, od tega 10 ha obdelovalne površine. Ker še nista prestara (mož 39 let, žena 35 let), se gradnje nista ustrašila, pač pa denarja v okviru lastne udeležbe. Posestvo še ni programirano, lahko pa bi bilo. Slodnjaka se v glavnem bavita z živinorejo, s pitanji, občasno pa oddajata tudi nekaj mleka preko KZ Ptuj v ptujsko mlekarno. Imata tui otroke v starosti 12, 11 in 8 let in računata, da bo ostal kateri na kmetiji. Na dan obiska je »gazda« pridno kosil z motorno kosilnico BČS. Po sušenju pa bo nadaljeval z delom na hlevu pri čemer mu bodo tudi pomagali sosedje.

Sledeči obisk je bil opravljen pri

Franču in Ivanki CIGULA v Dornavi 96, pošta Moškanjci, kjer že stoji nekaj hlevov in torej ni bilo potrebno toliko prepričevanja in razmišljanja. Ker sta oba sorazmerno mlada (žena je zaposlena), je Franc že pričel s programiranjem kmetije. Na dvorišču je videti precej kmetijskih priključkov. S KZ Ptuj je že zgradil hlev za 40 pitancev, katere bo dokrmleval, saj ima pri tem že dovolj prakse. Imata dva sina v starosti 2 in 3 let, ki v kurjem hlevu pridno »pomagata«. Glede vode, elektrike in ceste ni imel težav. Gradbeno dovoljenje je dobil v 3 mesecih, res pa je, da je nenehno sitnaril za izdajo dokumentacije. Kmetijo bo v celoti preusmeril v prirejo mesa. Gojil bo goveje pitance in redil 13.000 kom. piščancev v turnusu. Poln je optimizma, ki je seveda nujno potreben pri tako zahtevnem delu.

x x x

Ostalo je še toliko časa, da sem lahko pogledal, kako daleč so z gradnjo pri Janku in Frančiški VALENKU v Dornavi 32, pošta Moškanjci. Na tej številki živita skupno s starši. V razgovoru s starši (mladih ni bilo doma) sem dobil vtis, da družno delajo, saj je oče rekel, da so »kolektiv«, in kadar je denar pri hiši vsi odločajo o njegovi porabi. Redka izjema lahko ugotovimo!

Ne glede na tak način gospodarjenja pa so imetje razdelili, tako da sta mlada dva lastnika bodočega hleva. Vhlevila bosta lahko 13.000 kom. piščancev v turnusu.

Očetova kmetija je programirana seveda za živinorejo in lahko naenkrat redi okrog 50 pitancev, kmetija pa je tudi zaščiten. Starša imata 9 ha kmetije, 1,5 ha vinograda, vzgojenega na žično oporo, in 2 ha gozda. Iz podatkov je videti, da je dovolj vsakodnevnega dela za vse člane družine. Mlada zakonca nista zaposlena. Kdo pa jim je svetoval gradnjo kurjeva hleva? Največ je k temu

pripomogel vodja proizvodnega okoliša ing. Vesenjaj, precej točne podatke pa so si priskrbel tudi pri drugih kooperantih v Dornavi. Vnuka s starosti 4 in 6 let sta na farmi skoraj povsod prisot-

na. Gradnja hleva gre h koncu. Ob koncu julija je predvideno vhlevljenje, seveda, če bo občinska prevzemna komisija našla vse v redu, kot je zapisano in zarisano v gradbenem načrtu. Tudi ta hlev je blizu ceste, elektrike in vode, glede česar ni bilo problemov, dolgo pa so se mučili za izdajo gradbenega dovoljenja.

x x x

Vsi trije kooperanti, ki sem jih obiskal, so se pohvaliti da jih izvedenci TOK Hajdina pogosto obiskujejo tako da lahko sproti razčiščujejo razna vprašanja, kar jim veliko pomaga. In zadnja ugotovitev: vsi trije gradijo s SIPO-REX bloki, ki imajo odlično izolacijsko sposobnost. To zadnje postaja iz dneva v dan važnejše, saj vemo, kako potrebno je štediti z energijo.

Drugič pa o drugih, ki na novo gradijo ali bodo povečali obstoječe hleve.

Jože Reisman

NAŠ NOVI DOKTOR ZNANOSTI

Dopolnjevanje in poglobljanje znanja je ena od pomembnih nalog strokovnjakov, ki delajo v neposredni proizvodnji. Reševanje problematike v proizvodnji, je namreč brez poznavanja novejših dognanj in raziskav večkrat manj uspešno in počasno.

Vsporedno z uvajanjem novih tehnoloških procesov v proizvodnji se pojavlja tudi nova problematika, ki se odraža v svojstvenih običajno dosežaj manj znanih oblikah.

Prav zato je velikega pomena, da je strokovnjak z dogajanjem v proizvodnji vedno na tekočem, predvsem pa, da je sposoben pravilno in pravočasno ukrepati.

V naši DO je bilo do sedaj vedno razumevanje in podpora za dodatno izobraževanje in izpopolnjevanje zaposlenih.

Tudi veterinar Angjelko Glibota, ki dela že petnajsto leto v naši delovni organizaciji, se je ob delu dodatno izobraževal. Zdravstvena zaščita perutnine na farmah je namreč delo, ki zahteva dobro poznavanje celotne problematike v reji.

Že leta 1973 je Glibota uspešno končal diplomski študij. V svoji magistrski nalogi je obdelal problematiko takoimenovanih »črnin« na žledcih piščancev brojlerjev, to je razjed na mišičnih žledcih, ki so nam v preteklosti povzročale velike škode.

Problematika »mastnih jeter« pri brojlerjih se že dalj časa pojavlja tudi v naši proizvodnji. Že 1974 se je začel Glibota intenzivneje ukvarjati s tem pojavom. Zaradi jeter, ki so vsebovale več maščobe in so bile zaradi tega tudi organske spremenjene (rumenkaste barve) je nastajala precejšnja gospodarska škoda. Jetera s spremenjeno barvo so bila kot neprimerna za prehrano ljudi izločena.

Vse do letos je Glibota obdeloval omenjen problem v sodelovanju z Veterinarsko fakulteto v Zagrebu, kjer so bile opravljene številne laboratorijske preiskave.

Svoja znanstvena dognanja je zbral v doktorski disertaciji, ki jo je v mesecu juniju v Zagrebu uspešno ubranil.

Naziv doktorja znanosti je rezultat marljivega dela in truda, kakor tudi velike angažiranosti in predstavlja uspešno povezovanje prakse s teorijo. Prav to dejstvo pa daje opravljenemu znanstvenemu delu še večjo veljavo in težo.

O rezultatih njegovega dela bomo pisali v mesecu septembru.

Novemu doktorju iskreno čestitamo in mu želimo še mnogo uspehov pri delu.

Kolektiv

Diplomo veterinarja zamenjal za delo na kmetiji

Ko se pelješ proti Jerovškovi domačiji v Spodnji Novi vasi pri Slovenski Bistrici, takoj dobiš vtis, da se bližaš dvorišču trdne kmetije. Že od daleč zagledaš dva visoka silosa za spravilo silaže, malo proč od hiše opaziš novozgrajeno farmo, prva tako s silosom, pod gospodarskim poslopjem traktor, obračalnik, nakladalko. In ko se spoznaš še z gospodarji, je občutek toliko prijetnejši.

Z Jerovškovi imamo stike že več kot pet let in vedno znova sem vesel, ko me pot službeno zanese k njim. Kako tudi ne? Jerovškovi so eni naših dolgoletnih kooperantov, s katerimi ves čas uspešno sodelujemo. Precej let so poleg svoje osnovne kmetijske dejavnosti živinoreje, vzrejali še piščance, seveda v hlevu, ki so ga pridobili z adaptacijo starega gospodarskega poslopja. V lanskem letu pa so spoznali, da bi bilo mnogo bolj koristno postaviti novo, moderno farmo z avtomatizirano opremo, silosom in z večjo zmogljivostjo vhlavljanja. Ideja o novogradnji se je porodila najstarejšemu izmed petih otrok, ki so odrasli pri Jerovškovi. Da, o Ivanu je govora, o mladem, strokovno zelo dobro »poddovanem« kmetovalcu, o katerem lahko trdimo, da je zamenjal diplomu veterinarja za delo na kmetiji. Zakaj? Po končani osnovni šoli je nadaljeval šolanje na srednji kmetijski šoli v Mariboru, nato pa se je preusmeril na veterino. Pridno je študiral, redno opravljal izpite, potem pa ga je naenkrat nekaj »zgrabilo«. Odločil se je zapustiti Ljubljano, s končanimi tremi letniki veterinarske fakultete in zagospodaril doma. Znanje, ki ga je pridobil v šoli, je presadil na domače njive in sedaj že dolgo uspešno žanje lepe rezultate. Skupaj z očetom, ki mu zaradi boleznij vse bolj prepušča gospodarjenje, sta vsa tri leta iskala nove možnosti, ki bi naj kmečkega proizvajalca pripeljale do debelejšega kosa kruha.

Sodelovanje s TOK Hajdina nudi dober posel

Spoznala sta, da je sodelovanje s TOK Kooperacija iz Hajdine »dober posel«, zato tudi odločitev o novogradnji ni predstavljala prehude bojazni. Doslej so si Jerovškovi nabavili precej tehnoloških izkušenj o reji, seveda na manjšem številu vhlavljenih piščancev, ki se je vrtelo okrog številke 3200. Sedaj pa se jim izteka že prvi turnus v novem objektu, ki lahko sprejme pod streho 12.000 piščancev. Kakšni so obeti tik pred koncem in kakšni so vtisi po skoraj dvomesečnem delu v novem objektu?

»Mislim, da bi moralo iti v redu«, je bil Ivan skromen kot vedno. »Kar pa zadeva delo, je pa tako, da je le-to resnično skoraj popolnoma avtomatizirano, zato je tudi fizično manj naporno. Vendar je zato psihično bolj naporno, saj avtomatika brez človekove prisotnosti še ne pomeni veliko«.

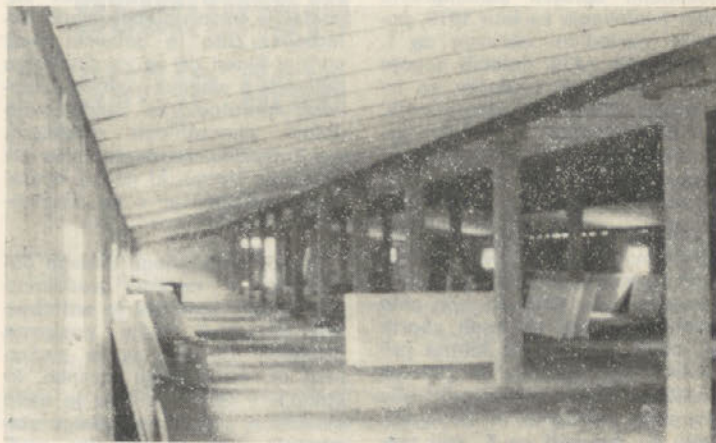
V razgovoru sva se povrnili za nekaj let nazaj, v čase, ko še ni bil perutinar. V Spodnji Novi vasi je bil prvi, ki je pričel sodelovati s takratnim obratom za kooperacijo v Hajdini. Najprej je pravzaprav nameraval urediti hlev za vzrejo telet-pitancev. Zbetoniral je že korita. Ko pa je bilo treba teleta vseliti, jih je v zadrugi zmanjkalo. Takrat pa se je s svojo propagando pojavila ptujska Perutnina. Navdušili so jih, odločili so se za sodelovanje in danes jim ni žal.

Tudi brez težav ni šlo

Med gradnjo objekta za perutninsko farmo, ki je danes eden najsodobnejših in silno natančno zgrajenih, je seveda mladi gospodar Ivan naletel na številne probleme, ki jih ni mogel rešiti čez noč. Pogrešal je, kot pravi, konkretne strokovne napotke in pomoč pri odločitvah, ki so kljub tipskemu projektu pri gradnji potrebni. Pri tem rad pripomni, da bi bilo prav, če bi perutninski kooperanti prav preko svojega časopisa seznanjali ostale bralce s problemi, s katerimi so se srečevali v času gradnje, kako so jih uspeli reševati in kaj so se pri tem naučili. To bi bil koristen napotek za delo vsakemu od kooperantov, katerih število iz dneva v dan raste.

Povprašal sem ga tudi, če ga kdaj zamika, da bi zapustil kmetijo in se zaposlil. Povedal je, da je že večkrat pretehtal prednosti ene in druge oblike združevanja dela in da je njegov sedanj položaj vseeno ugodnejši. Delovna doba mu teče, saj je kmečko socialno zavarovan, tako da ne bo imel problemov s pokojnino. Muči ga edino problem, da je za večino dela, ki ga na 10 ha veliki kmetiji nikoli ne zmanjka, v glavnem sam.

Res je, da imajo že več let zaposleno gospodarsko pomočnico, to je pa tudi vse ob občasnih pomoči brata Jožeta, ki je kot inženir kemije zaposlen v TGA Kldričevo in še stanuje doma ter rad prispeva svoj delež pri raznih kmečkih opravilih. Rekel mi je, da je že iskal človeka za pomoč na kmetiji, ki bi mu bili pripravljene nuditi celo stanovanje. Oglasil se je tudi na Skupnosti za zaposlovanje, pa ni bilo uspeha. Ljudje se očitno bojijo ali pa sramujejo dela na zemlji in v hlevu.

Med gradnjo pri Jerovškovi

Foto: L. C.

Jerovšek je tudi dober samoupravljalec

Ivan pa ni le dober kmetovalec, ampak tudi samoupravljalec. Pri Jerovškovi je to dokaj pogost izraz, saj mladega gospodarja vse pogosteje čakajo na mizi vabila za razne sestanke, pa naj bo to za skupščino, kjer je delegat za republiški zbor občin ali za centralni delavski svet pri delovni organizaciji Perutnina Ptuj. V prejšnjih letih pa je aktivno sodeloval kot delegat v delavskem svetu TOZD Kooperacija v Hajdini, bil pa je tudi član odbora hranilno kreditne službe.

Ob koncu sva ugotovila, da je delo in življenje na kmetiji težko, da ne manjka problemov, da bo potrebno še veliko storiti v kmetijstvu, da bo tudi kmečki proizvajalec na tržišču uveljavil vrednost in ceno svojih pridelkov. Prepričani smo, da bo Ivanu v življenju še veliko uspelo. Pri delu je namreč preveč zagnan, da bi klonil ob morebitnih problemih, veliko pa mu pri vsem tem koristi bogato znanje iz šol-

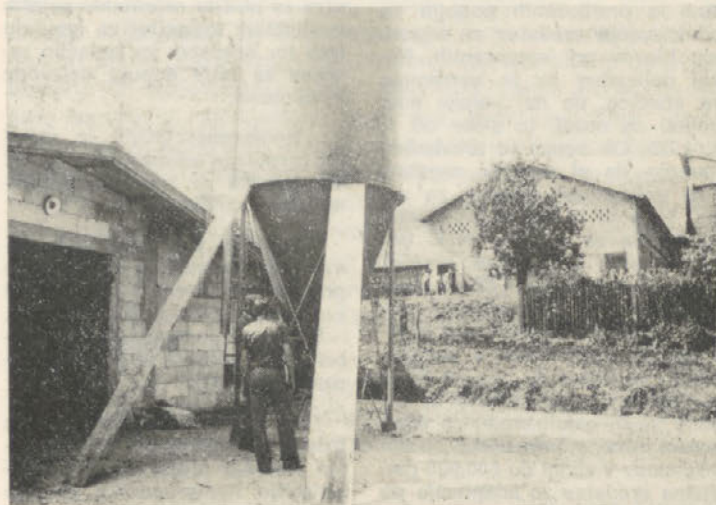
skih klopi, ki ga zna še kako dobro preplesti z dolgoletnimi praktičnimi izkušnjami svojega očeta, katerim vedno rad prisluhne in se vselej z njim tudi posvetuje.

Vendar pa se Ivan ne misli odreči vzreji pitancev. Uredil bo še en boks za pitance, ki jih ima sedaj okrog 30, posvečal pa se bo seveda tudi perutninarstvu, saj mu le-to pomeni dopolnilno dejavnost na njegovi kmetiji, brez katere bi si sedaj že težko zamislil sodobno kmetovanje. Raa pa bi nekaj več časa posvetil tudi svojemu osebnemu standardu, ki ga je doslej vsa leta postavljala na drugo mesto. Takrat pa lahko pričakujemo, da si bo na domačijo pripeljal tudi mlado gospodinjico, ki si jo še posebej želi in jo že težko pričakuje Ivanova mati. Rekla je, da ji bo rada odstopila mesto za številnikom sama pa se bo malo pobrigala za vnukce. Prepričani smo, da bomo kmalu slišali tudi kaj o mladi Jerovškovi gospodinjici, ki bo Ivanu pomagala gospodariti na njihovi sodobni kmetiji.

Franc Brodnjak

Vzorno urejeno kmetijo pri Jerovškovi so si med svojo ekskurzijo ogledali tudi delavci DSSS

Foto: L. C.

Iz dela samoupravnih organov

Na 5. redni seji delavskega sveta delovne organizacije, ki je bila 11. maja 1979, so delegati dokončno sprejeli samoupravni plan poslovanja za leto 1979, potrdili periodični obračun za I. tromesečje 1979, določili pogoje za odobranje sredstev za izgradnjo hlevov pri kooperantih, določili delegata za plansko poslovno skupnost perutinarjev Jugoslavije ter odobrili sredstva za nakup stanovanja v Ljubljani.

Predhodne obravnave na zborih delovnih ljudi v TOZD o predlogu samoupravnega plana poslovanja za leto 1979 so bile zelo živahne. Skoraj na vseh zborih so dodali posamične tehtne pripombe in dopolnili k vsebini predloga plana, katerega je bilo potrebno uskladiti in dopolniti. Tako so delegati na 5. seji prejeli že vsklajeni predlog plana. Zato tudi razprava o dokončnem predlogu ni bila kdove kaj bogata. Zato so se delegati zelo lahko odločili za dokončni sprejem samoupravnega plana poslovanja za leto 1979.

Zavzeta razprava o rezultatih dela prvega tromesečja

Bolj zavzeta pa je bila razprava o rezultatih periodičnega obračuna za I. tromesečje 1979. Sprejeta je bila splošna ocena, da so letošnji doseženi rezultati za spoznanje boljši od lanskih, četudi so se pogoji gospodarjenja zelo zaostrili in še imamo vedno težave z nabavo surovin, zlasti koruze. Odpraviti pa smo morali nekaj notranjih težav, ki so se najbolj odrazile v proizvodnji krmil.

Ker so bile pomanjkljivosti v proizvodnji krmil in še nekatere druge odpravljene, upravičeno pričakujemo, da bomo še lažje in bolje delali.

Po koncu razprave so delegati soglasno potrdili periodični obračun za I. tromesečje 1979.

Živahna razprava je potekala tudi o predloženih pogojih za odobranje sredstev za izgradnjo hlevov pri kooperantih. Nekaj delegatov se je zavzemalo za stališče, da naj veljajo novi pogoji za nazaj, in sicer od 1. 1. 1979. Ob koncu je prevladalo mnenje, da ni mogoče zagotavljati veljavnosti sklepov za nazaj. Tako se je večina delegatov opredelila za predlog FRS. Delavski svet je končno sprejel sklep, da se predlog FRS za gradnjo hlevov pri kooperantih potrdi. Tako bodo lahko kooperanti gradili nove hleve z zmogljivostjo od deset do dvajset tisoč piščancev v enem turnusu, za kar bodo lahko najeli kredit za standardni hlev s kapaciteto 10.500 piščancev v višini do 600.000 din. Višina sredstev za adaptacije pa je polovico manjša.

V naših petih proizvodnih TOZD so sprejeli samoupravni sporazum o povezovanju v plansko skupnost perutinarjev Jugoslavije, niso določili svojih delegatov. Zato je delavski svet sprejel sklep da se za skupnega delegata v planski poslovni skupnosti perutinarjev Jugoslavije določi generalnega direktorja lva Tomaziča, za namestnika pa dr. Cirila Varga, ki ga bo operativno nadomeščal v tej skupnosti.

Zaradi povečanega obsega poslovanja v našem prodajnem skladišču v Ljubljani je potrebno pridobiti tudi večje poslovne prostore. Do teh pa je možno priti le, če sedanjo stranko, ki stanuje v isti hiši, kjer je naše skladišče, preselimo v drugo stanovanje. Ker se slučajno nudi prilika, da stanovanje kupimo, je delavski svet sprejel sklep, da se to stanovanje kupi za ceno okrog 280.000 din, ter pooblastil generalnega direktorja, da podpisuje pogodbo.

Delegati so še ob koncu seje izrekli soglasje k izvolitvi petih delegatov za člane samoupravne kontrole pri ŽPS Ljubljana in še sprejeli sklep, da naša posebna finančna služba združi 169.848 din v sklade Kreditne banke Maribor.

Seja odbora za gospodarstvo

9. redna seja odbora za gospodarstvo, ki je bila 5. junija 1979, je imela izrazito delovno obelje, saj je odbor za gospodarstvo na tej seji sprejel kar 21 pomembnih sklepov, ki bodo odločilno vplivali na uresničevanje načrtovane proizvodnje in na gospodarjenje v celoti.

Odbor za gospodarstvo je med prvimi sprejel sklep, da se 9. 6. organizira »8. dan perutinarjev«, ter odobril za to potrebna sredstva.

Nadalje je odbor odobril sredstva za plačilo najemnine najetih počitniških kapacitet za letošnje leto ter sredstva za izplačilo regresa za letni dopust delavcev in učencev.

Konferenci OZS je stavil na razpolago akontacijo v višini din 150.000 za izvajanje programa dela sindikata.

Odobril je tudi koriščenje namenskih sredstev za individualno gradnjo stanovanj za leto 1979 v skupnem znesku din 2.500.000.

Odbor za gospodarstvo je odobril tudi sredstva za potrebe posameznih TOZD:

Tovarna krmil 1.308.000 din za izdelavo investicijskega programa oziroma projektov za rekonstrukcijo kompresorske postaje in za pripravljala dela;

Farmi Sela za silose 245.000 din, za gnezda 304.000 din, za telefonsko centralo 195.000 din, za novi vodnjak 1.100.000 din za nabavo ventilatorjev na farmah Sela, Kidričevo in Breg 800.000 din.

Servisu je odbor odobril nabavo potrebnih transportnih sredstev, kar pa bo Servis lahko koristil šele, ko bo pripravil realni plan potreb, ter 1.798.000 din za nabavo opreme in izvedbo dodatnih del v servisnih delavnicah;

Ptujski tiskarni 23.648.870 din za začetek izgradnje kartonažne hale I. faze in tiskarne ter 1.200.000 din za nakup zemljišča, kjer se bosta gradili hala in tiskarna;

Mesni industriji je bilo odob-

renih 306.000 din za nabavo razne opreme;

Commercu pa din 520.000 za nabavo dostavnega vozila za potrebe prodajnega skladišča v Banja Luki, za lokal v Crikvenici 350.000 din in za prodajno mesto na tržnici v Reki din 750.000.

Nazadnje je odbor za gospodarstvo še sprejel sklep, da se Commercu omogoči koriščenje osebnega avtomobila mercedes za službene potrebe.

Nadalje je odbor predlagal, da delavski sveti v TOZD sprejmejo sklep o povišanju kilometrine na din 3,15 ter končno še odobril osnovni šoli Gorišnica finančno pomoč za izlet učencev 8. razredov v višini 5.000 din.

Drago ČATER

Seznam odobrenih kreditov za individualno stanovanjsko gradnjo

Zap. št.	Priimek in ime	Odobreno
1.	Andrejek Angela	30.000,—
2.	Bezjak Otilija	20.000,—
3.	Bezjak Ludvik	30.000,—
4.	Blažek Marija	35.000,—
5.	Božičko Štefka	35.000,—
6.	Burjan Ernest	30.000,—
7.	Cafuta Fuanc	30.000,—
8.	Cafuta Evgen	30.000,—
9.	Čerček Drago	30.000,—
10.	Črešnik Elizabeta	20.000,—
11.	Dečko Marija	25.000,—
12.	Dundovič Josip	170.000,—
13.	Dundovič Josipa	
14.	Emeršič Andrej	30.000,—
15.	Erjavec Viktor	30.000,—
16.	Fajfar Dušan	30.000,—
17.	Flos Jože	50.000,—
18.	Potočnik Marija	
19.	Fras Vladimir	30.000,—
20.	Geč Alojz	30.000,—
21.	Grabar Marjan	20.000,—
22.	Grandošek Angela	20.000,—
23.	Habjanič Franc	30.000,—
24.	Hentak Metka	35.000,—
25.	Kac Franc, Co	20.000,—
26.	Kajzer Viktor	20.000,—
27.	Kolar Anica	30.000,—
28.	Krajnc Alojz	30.000,—
29.	Krajnc Bruno	30.000,—
30.	Krajnc Zinka	30.000,—
31.	Kostanjevec Martin	30.000,—
32.	Lah Franc	20.000,—
33.	Lenart Rozika	35.000,—
34.	Markez Ignac	25.000,—
35.	Matjašič Janez	25.000,—
36.	Matjašič Branko	30.000,—
37.	Milosič Hedvika	35.000,— vezana sredstva
38.	Motaln Hedvika	30.000,—
39.	Muršič Ciril	70.000,—
40.	Osterc Jožica	
41.	Osterc Anton	50.000,—
42.	Pesek Anica	30.000,—
43.	Petek Anton	20.000,—
44.	Pignar Rajko	35.000,—
45.	Pihler Mirko	30.000,—
46.	Plajnshek Stanko	30.000,—
47.	Podgoršek Jože	35.000,—
48.	Prelog Andrej	30.000,—
49.	Repič Alojz	20.000,—
50.	Rijavec Marija	35.000,— vezana sredstva
51.	Rogelj Tatjana	35.000,— vezana sredstva
52.	Selinšek Helena	30.000,—
53.	Sirc Janko	30.000,—

(Nadaljevanje na 9. strani)

Varstvo pred požarom

Varstvo pred požarom delimo na preventivno in operativno. Preventivno varstvo pred požarom zajema vse potrebne ukrepe, da se predhodno onemogočijo vse nepravilnosti, ki bi bile lahko vzrok za nastanek požara.

Preventivni ukrepi varstva pred požarom v TOZD (DE) se nanašajo na:

— sprejem pravilnika o varstvu pred požarom,

— dopolnjevanje opreme v TOZD (DE) z minimalnimi gasilsko tehničnimi sredstvi,

— poučevanje in vzgajanje s področja varstva pred požarom,

— izdelavo plana varstva pred požarom in seznanitev delavcev z njim,

— kontrolo, s katero se ugotavlja, ali se varstvo pred požarom izvaja.

Služba za varstvo pred požarom in osebe, ki so v TOZD (DE) zanj zadolžene, ter požarna inšpekcija SO Ptuj so službe preventivnega značaja.

Z rednimi inšpekcijskimi pregledi, ki jih opravlja požarni inšpektor, se ugotavlja dejansko in pravno stanje na področju varstva pred požarom, kar je predmet inšpekcijskega nadzorstva.

Dne 13. 6. 1979 je požarni inšpektor SO Ptuj, ki je zadolžen za Mesokombinat Perutnina Ptuj, opravil inšpekcijski pregled. Seznanil se je s proizvodnim procesom z vidika požarne varnosti. Pri tem pregledu so bile ugotovljene nepravilnosti, ki so večinoma subjektivne narave in se dajo z nekaj dobre volje odpraviti.

Nepravilnosti moramo odpravljati iz več razlogov, glavna pa sta varovnje življenja delavcev in varovanje družbenega premoženja. Preventivno varstvo ni samo sebi namen. Vsi smo dolžni na svojih področjih dela ukrepati, da do požara ne pride. Če pa se pojavi, ga moramo znati v začetnem stadiju pogasiti oziroma zagotoviti naslednje ukrepe. Službi za varstvo pred požarom in požarni inšpekciji SO Ptuj morajo dati podporo vsi delavci, posebej pa tisti s posebnimi pooblastili, da bi delo teh služb bilo uspešno.

Na žalost se v praksi često dogaja, da se požarne nevarnosti odgovorne osebe ne zavedajo dovolj.

Nakonc moramo opozoriti, da če odpovedo vse oblike dogovajanja o odpravljanju nevarnosti, še vedno ostane zelo »nepopularni« ukrep, da se posameznike ali TOZD (DE) prisili k upoštevanju varnostnih ukrepov.

Res je, da prisile ne želimo, vendar pa je lahko edini izhod, če vse drugo odpove. Povečevanje in seznanjanje delavcev s problemi varstva pred požarom je stalna naloga.

Pozni mormo nevarnosti, da ne bi v praksi delali napak, ki lahko postanejo katastrofalne. Delavci morajo biti usposobljeni, da v slučaju potrebe uporabljajo ročna gasilska sredstva za gašenje začetnih požarov.

M. Ž.

(Nadaljevanje z 8. strani)

54. Šeruga Janez	35.000,—	
55. Širovnik Milica	20.000,—	
56. Šuman Marija	30.000,—	vezana sredstva
57. Turnšek Franc	20.000,—	
58. Vaupotič Kristina	30.000,—	
59. Vaupotič Jagica	30.000,—	
60. Viher Silva	30.000,—	
61. Vujič Milica	20.000,—	
62. Vuk Ljubica	30.000,—	vezana sredstva
63. Zagoršek Franc in Pal Slavica	50.000,—	
64. Zorko Srečko	35.000,—	
65. Žuran Kristina	30.000,—	
66. Bratec Angela	20.000,—	
67. Markež Stanko	30.000,—	

Pogojno odobren kredit (v kolikor do 31. 10. 1979 ne bodo imeli zgrajene hiše do pod strehe, jim kredit ne pripada in se dodeli drugim):

68. Božič Andrej	35.000,—
69. Furek Alojz	35.000,—
70. Kaučević Darinka	35.000,—
71. Mastnak Albert	35.000,—
72. Tretinjak Marija	35.000,—
73. Višenjak Darinka	25.000,—
74. Širec Štefan	30.000,—

Za vse posilce je čas odplačila kredita 10 let s 3% obrestno mero.

Odbor za stanovanjske zadeve in družbeni standard

Komunisti TOZD Commerce ocenjujejo svoje delo

Hiter razvoj naše družbe zahteva nadaljnje oblikovanje organiziranosti komunistov in njihovega neposrednega vključevanja v vse akcije v delovni organizaciji, kakor tudi v KS. To je bila ena glavnih tem zadnjega razširjenega posveta komunistov v TOZD COMMERCE. Ko ocenjujemo naše delo, ne mislimo izpostavljati posameznikov, ampak želimo predstaviti našo organizacijo kot celoto, njene dobre pa tudi slabe strani, in se dogovoriti, kaj je treba izboljšati.

Glede na strukturo dela, glede na našo razdrobljenost po predstavištvih izven sedeža podjetja imamo v organiziranju in aktivnosti določene težave. Nadalje imamo samo 4,3 % zaposlenih vključenih v organizacijo ZK, kar je prav gotovo premalo. Takoj se poraja vprašanje, zakaj je tako in kdo je temu kriv. Gotovo nosi osnovna organizacija kot celota največji delež krivde. Ko smo stanje analizirali ni manjkalo opravičil in izgovorov glede na našo strukturo dela. Eno pa je verjetno res, da smo imeli v naši osnovni organizaciji precej oster kriterij za sprejem v ZK. S tem smo želeli pridobiti res dobre delavce, ki ne bi iskali v članstvu ZK nekih prednosti, ampak bi vsestransko delali.

Nadalje moramo priznati, da še do danes nimamo pregleda članov ZK v naših dislociranih obratih. Na željo občinskega komiteja in naše osnovne organizacije smo se dogovorili, da bomo v doglednem času preverili organiziranost v naših dislociranih obratih, sestavili o tem poročilo in ga posredovali občinskemu komiteju. Tu še nismo storili vsega. Pred nedavnim smo opravili obisk v dislociranem obratu v Ljubljani. Stanje ne ustreza. Od 25 zaposlenih je trenutno samo eden član ZK, pa še ta ni dovolj aktiven. Ko smo mu postavili vprašanje zakaj, je navedel, da je nam v Ptujju lažje, saj smo doma in v neposrednem stiku. Seveda pa ti odgovori ne morejo biti opravičilo. Obiske še moramo opraviti v Zagrebu in Beogradu. Akcija je v teku. Ko bomo imeli določen pregled se bomo lažje odločili, ali naj vključimo člane v aktivnost KS, kjer živijo ali naj formiramo aktivne ZK ali pa celo nove osnovne organizacije, kjer so za to pogoji.

S tem, kar smo povedali, smo v glavnem nakazali samo slabosti. Vendar je poleg vsega tudi nekaj pozitivnih rezultatov. Ugotovljamo, da se je v zadnjem letu kljub vsemu dvignila aktivnost naše osnovne organizacije. Pohvalimo se lahko, da imamo naše člane ZK vključene v vse organe upravljanja, da imamo stalno povezavo s sindikatom, saj vse akcije potekajo skladno ob sodelovanju članov sindikata. Lahko trdim, da akcije, katere so postavljene pred nas, tudi izvedemo. Naša aktivnost se kaže tudi v tem, da je bilo v zadnjem času več razširjenih sestankov, na katere smo pritegnili predstavnike organov upravljanja. Ti sestanki so postali zelo kvalitetni, ker se vedno obravnavajo problemi, ki so aktualni in vsakega zanimajo. Ob tem je pomembno tudi to, da vodstvo naše TOZD aktivno sodeluje z našo osnovno organizacijo ZK kar nam je v veliko pomoč. Sestanki ZK so odprti, vanje se lahko vključijo vsaki, ki ima željo do dela.

Poleg vseh pozitivnih premikov smo prepričani, da bomo ob širši pomoči ZK in večji aktivnosti članov sposobni še uspešneje uresničevati sklepe in resolucije VIII. kongresa ZKS in XI. kongresa ZKJ.

Ivek Kovačec

Srednjeročni plan v pripravi

V zvezi s pripravami novih srednjeročnih in dolgoročnih planov potekajo že dalj časa razprave o aktivnostih in konkretnih akcijah, tako na področju gospodarstva kot negospodarskih dejavnosti.

Tudi v naši DO smo že pristopili k pripravam novih razvojnih programov za naslednje srednjeročno obdobje do leta 1985 in za dolgoročno obdobje do leta 1995 oziroma leta 2000. Razprave so se pričele že v mesecu februarju, marca pa je DS DO dokončno sprejel sklep, da pristopimo k izdelavi novega srednjeročnega in dolgoročnega plana. Istočasno je DS DO imenoval posebno komisijo, ki je odgovorna za pripravo, izdelavo in sprejem planov za celotno DO. Na priporočilo centralnega DS so tudi vse TOZD, TOK in DSSS že sprejele enake sklepe in imenovalle komisije, ki bodo odgovorne za pripravo plana in potek dela, ki ga bo potrebno opraviti v zvezi z izdelavo srednjeročnih in dolgoročnih planov.

Glede na to, da se srednjeročnemu in dolgoročnemu planiranju v zadnjem času daje vse večji poudarek, je tudi v naši DO delo v zvezi s pripravami planov lepo steklo. Izdelani so programi priprav in določeni roki za posamezne aktivnosti, tako za celotno DO, kot tudi za vse TOZD, TOK in DSSS. Opravljena je analiza uresničevanja tekočega srednjeročnega plana za DO in posamezne TOZD, ki bo služila kot pripomoček pri nadaljnjem delu, predvsem pa pri izdelavi analize razvojnih možnosti. Analiza kaže dokaj ugodne rezultate, saj bodo s sedanjim srednjeročnim programom postavljeni cilji do leta 1980 v glavnem preseženi.

Konec meseca maja je bila organizirana širša razprava vseh članov planskih komisij DO in posameznih TOZD. Razprave se je udeležilo 30 predstavnikov TOZD, TOK in DO. Razprava je zadevala možnosti razvoja posameznih TOZD, TOK in DO kot celote v naslednjih petih oziroma desetih letih.

Podanih je bilo veliko predlogov in novih idej, ki odražajo razvojne težnje posameznih TOZD in DO kot celote. Na sestanku so bili predstavniki TOZD seznanjeni s potekom priprav planov

in s skupnimi akcijami, ki jih bo potrebno organizirati, da bo delo nemoteno potekalo. Poseben poudarek je veljal tudi sočasnosti planiranja, zaradi česar je posebnega pomena usklajeno delo in upoštevanje sprejetih rokov poteka priprav. Razprava je bila organizirna tudi z namenom, da bi ugotovili želje posameznih TOZD in skupne interese razvoja naše DO in tako lažje pristopili k izdelavi analize razvojnih možnosti, s katero smo že začeli. Ko bo ta analiza izdelana, rok je september 1979, bo organizirana širša razprava, ki bo osnova za nadaljnje delo pri pripravljavanju planov.

Priprave novih srednjeročnih planov so torej v teku, za dolgoročne plane pa so določeni poznejši roki in se bodo aktivnosti na tem področju pričele pozneje.

V našem družbenoekonomskem sistemu je planiranje kot funkcija upravljanja posebno pomembno. Planiranje ni samo dejavnik zavestno usmerjenega razvoja OZD, ni samo sprejemanje ciljev, smernic in nalog, ampak je pomembno sredstvo za usklajen razvoj posameznih OZD kot tudi celotnega gospodarstva.

Sodoben sistem družbenega planiranja je torej dokaj zahteven in zahteva tudi veliko akcijskega dela. Pomembna naloga vseh delavcev samoupravljalcev naše DO je, da se čim aktivneje vključujejo v razprave, dajo čimveč koristnih predlogov in tako prispevajo svoj delež k uspešnemu razvoju naše DO v naslednjih petih oziroma desetih letih. V delo se bodo morale še posebej aktivno vključiti osnovne organizacije sindikata, saj temelji ves sistem planiranja na samoupravnih načelih in bo potrebno nekatere akte, kot so osnove plana in elemente za sklepanje samoupravnega sporazuma o temeljih plana, sprejeti z neposrednim izjavljanjem — referendumom. Ta bo organiziran v mesecu oktobru.

Do konca leta 1980, ko bo moral biti sprejet nov srednjeročni plan za DO kot tudi srednjeročni plani vseh TOZD, TOK in DSSS, bo potrebno še veliko dela, o katerem bomo v našem glasilu še poročali.

T. Čeh

Učenci osnovne šole iz Gorišnice

8. dan perutninarjev

Dan perutninarjev smo tokrat praznovali že osmič. Vsa ta leta opažamo nenehno rast udeležbe na tej, za perutninarje najpomembnejše prireditvi. Na lanski proslavi smo ocenili udeležbo že na blizu 5000. Vsej tej množici perutninarjev in drugih gostov pa so pripravljali jedi in stregli delavci Commerca. Normalno je, da so bili ti delavci prikraščani za užitek slavja. To pa nam je bilo vodilo, da smo letos povabili k sodelovanju gostnice, to še toliko bolj, ker razmišljamo v tej smeri, naj bi dan perutninarjev prerastel v širšo ptujsko manifestacijo.

da so bile mize zasedene že med kulturnim programom, zato so mnogi kasnejši obiskovalci odšli, ker niso imeli kam sesti. Kljub vsemu ocenjujemo da se je zbralo okrog tri tisoč obiskovalcev.

K temu so verjetno precej pripomogli vrli letalci aerokluba Ptuj, ki so aktivno sodelovali pri reklamah za to prireditve.

Vsi so lahko uživali ob skrbno izvedenem programu učencev gorišniške šole in naših že priznanih pevcev, ki nas vsako leto presenetijo s kako novo pesmijo in seveda z vedno bolj ubranim petjem.

Nagrajeni šoferji, manjkajo: Krajncič, Hentak, Čerček in Gavez

Obiskovalci naših perutninskih prireditev so se že navadili skrbno organiziranih prireditev in zelo dobre postrežbe, zato so delavci Haloškega bisera prevzeli odgovorno in zahtevno nalogo. Seveda smo jim perutninarji posredovali izkušnje preteklih let in upali, da bo vse v najlepšem redu, saj je bilo v času priprav lepo suho vreme. Dogovorili smo se, da zabavišni del prireditvenega prostora pripravijo gostinci, ostalo pa perutninarji. Žal pa so organizatorji zabavišnega prostora preslišali nekatere naše napotke, zato so pripravili premalo miz in klopi. Tako se je zgodilo,

Sledilo je prijetno presenečenje, ko je kar 15 naših šoferjev prejelo posebne nagrade Tovarne avtomobilov Maribor za prevoženih 200, 300, 400 ali 500 tisoč kilometrov z vozili TAM in Magirus. (Pričakujemo, da bodo o teh delavcih kaj več napisali so delavci iz TOZD Servis oziroma DE transport).

Za veselo razpoloženje obiskovalcev te pomembne perutninske prireditve se je potrudil tudi Vinko Šimek — Šraufciger, ki je s svojim humorjem znal dati pristotnim tisto, kar so od njega pričakovali. Mnogi so se do solz nasmejali, nekateri pa so menili,

OBVESTILO KOOPERANTOM

Obveščamo rejce, ki uporabljajo ročno opremo, da lahko v skladišču TOK »KOOPERACIJA« Hajdina vsak dan kupijo nove ročne krmilnike po 125.— din za kom. ali rabljene po 50.— din za kom. K navedeni ceni ni nobenega prometnega davka več.

Interesenti lahko krmilnike plačajo ob prvem obračunu ali takoj.

Praktična vaja CZ v Koprivnici

Naša ekipa na občinskem tekmovanju

Dan civilne zaščite Jugoslavije

V Perutninarju smo že precej pisali o organizaciji, opremljenosti in delu štabov in enot civilne zaščite. Precej je bilo govora o pouku in usposobljenosti pripadnikov teh enot. Tudi pohval ni manjkalo, kar je odraz dobrega dela. Seveda pa so bile te pohva-

le namenjene predvsem najbolj delovnim posameznikom in posameznim ekipam. Mnogi pripadniki enot CZ pa tudi drugi delavci v našem kolektivu se še vedno mnogo premalo zavedajo pomena te organizirane oblike zaščite in pomoči ob izrednih situacijah.

Prav temu problemu je bila posvečena posebna pozornost ob jugoslovanskem dnevu civilne zaščite, ki smo ga praznovali 20. junija.

Ob tej priložnosti je pred. koord. odbora za LO in druž. samozaščito Jakob BUTOLEN na sestanku pripadnikov enot štaba na Mesni industriji opozoril na dejstvo, da še mnogi civilne zaščite ne jemljejo dovolj resno. Opozoril je na to, da je civilna zaščita del ljudske obrambe in družbene samozaščite in da bi v slučaju elementarne nesreče bile le organizirane enote CZ premalo za reševanje in odpravo posledic, vendar bi bilo pri tem na voljo mnogo drugih delavcev in občanov. Vse drugače pa bi bilo v slučaju agresije, ko bi vsi vojni obvezniki ne glede na spol morali oditi v partizanske in teritorialne enote. V taki situaciji bi bili pripadniki enot CZ le strokovni in organizirani del zaščite in pomoči, med te pa bi se morali vključevati vsi delavci in občani, ki bi ostali na določenih območjih. Zaskrbljujoče je torej dejstvo, da je še vedno toliko malomarnega odnosa do dela celo v organiziranih enotah CZ, da o mnogih drugih delavcih in občanah ne govorimo. Moti tudi to, da mora samozaščito še vedno predpisovati zakon, da še nismo dojele potrebe po samozaščiti, saj so to priprave na zaščito in reševanje sebe, svojega delovnega mesta, naših samoupravnih socialističnih odnosov, svojega imetja — družbenega in lastnega.

Poudaril je, da bi glede na geostateški položaj Slovenije in Jugoslavije morebitni napadalec skušal z zračnimi napadi in drugimi vojnimi akcijami povzročiti čim več žrtev med prebivalci, napraviti življenjske pogoje za prebivalstvo čim težje, onemogočiti delovanje gospodarstva in našega družbenega sistema sploh. Namen tega bi bil, streti moralno politično enotnost in čvrstino ter odločnost ljudstva za boj proti napadalcu ter uničiti bazo splošne ljudske obrambe.

Ob zaključku pa je opozoril da je skrb na dobro pripravljeno civilno zaščito dolžnost vseh organizacij in skupnosti. Dejal je:

»Družbeno politične skupnosti, krajevne skupnosti, organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije organizirajo civilno zaščito z nalogo zaščite ter reševanju ljudi in imetja tako ob vojnih akcijah kakor tudi ob naravnih in drugih nesrečah, ko je ogroženo zdravje in življenje velikega števila ljudi ali imetje velikega obsega. V okviru tega so njihove naloge sledeče: skrbeti za zgraditev zaklonišč in za zaklanjanje prebivalstva pred vojnimi akcijami, organizirati evakuacijo ljudi in dobrin iz posebno ogroženih naselij ali predelov v vojni ter iz naselij ali predelov, ki so ogroženi zaradi naravne nesreče, dajati prvo pomoč poškodovancem in ranjencem, organizirati začasno namestitve in preskrbo ogroženega ali prizadetega prebivalstva, dokler preskrbe ne morejo prevzeti redne preskrbovalne organizacije, v vojni poskrbeti za zatemnitev proizvodnih in drugih objektov, za zatemnitev naselij, prometnih naprav in vozil, skrbeti za zaščito pred neeksploziranimi ubojnimi predmeti, organizirati radiološko, biološko zaščito ljudi in imetja, dajati prvo pomoč poškodovani ali ranjeni živini, z vzdrževanjem reda omogočiti nemoten potek vseh reševalnih del.«

Na svečani seji štaba CZ pa je načelnik koordinacijskega štaba Janko KOSI opozoril na dosedanja organizacija štabov in na operativni pomen te organizacije. Prisotnim je predložil izvajanje programa dela štabov, s posebnim poudarkom pa je govoril o usposabljanju pripadnikov enot CZ. Samo letos je opravilo tečaj in izpit v delu gasilsko-tehničnih enotah 29 pripadnikov, 10 tečaj za prvo medicinsko pomoč, 9 pa za radiološko, biološko kemično zaščito. Skupaj pa je doslej usposobljenih za nudenje prve medicinske pomoči, gasilsko tehnične službe in RBK zaščite preko 110 naših delavcev, ki so razporejeni v enote CZ v Perutnini.

Z usposabljanjem je seveda treba nadaljevati, saj opažamo, da se mnogi pasivni člani ekip »aktivirajo« prav na teh tečajih in so kasneje za vzgled drugim.

(Nadaljevanje na 12.strani)

Tisoči obiskovalcev na dnevu perutninarjev

Vse foto: L. C.

da je bil včasih celo preveč piker. Pa še nekaj. S smehom, ko so gledali »Šraufcigra« in poslušali njegov humor so se obiskovalci tako utrudili, da so hoteli vsi hkrati obnoviti energijo z ukusno hrano in dobro pijačo. Gostinci so zato imeli takoj polne roke dela in trda bi jim predla, če ne bi priskočil na pomoč ansambel Žibret s poskočnimi vižami, ki so mnoge takoj zvabile na plesišče.

Gostinci Haloškega bisera so se tokrat resnično zelo potrudili in vsi smo bili prepričani, da bo vse v najlepšem redu. Kljub vsem prizadevanjem pa nismo dolgo uživali, saj je veselo družino že v prvih večernih urah razpodela silovita ploha. Hudomušneži so rekli, da bi morali organizirati dan perutninarjev štirinajst dni prej, ker v tem primeru ne bi bilo suše, ki je kmetovalce močno prizadela. Ti namreč

trdijo, da za dan perutninarjev vedno dežuje. Pa še skoraj res je tako. Tokrat smo bili ves mesec brez vsakega dežja, takrat pa kot nalašč.

Najbolj narobe pa je pri tem bilo, da so jo muzikanti takoj »popihali«. Za njih bi namreč lahko takoj uredili streho, vemo pa, da smo na lanski prireditvi ves večer jedli in pili pod dežniki, plesali pa brez njih na dežju. Gostje so tako ostali brez zabave zato so se razšli, delavci Haloškega bisera pa kljub dobremu delu in prizadevanju, da bi zadovoljili goste niso iztržili toliko kot so pričakovali in toliko, kot seveda bi, če ne bi pokvarilo vreme.

Upajmo, da nam bo prihodnje leto perutninarjem vreme bolj naklonjeno in da bodo lahko tudi gostinci zadovoljni.

Urednik

Pomembno je tudi to, da so vsi tačajniki iz Perutnine vzorno opravili preizkus znanja tako, da so jih inštruktorji in predavatelji dali drugim za primer. Seveda je to znanje treba utrjevati na praktičnih vajah v delovni organizaciji in izven nje.

Lepe uspehe pa žanjejo naše izbrane ekipe tudi na raznih tekmovanjih od občinskih do medrepubliških. Naša ekipa prve medicinske pomoči je že vrsto let druga v občini. V nedeljo 24. junija pa je osvojila 2. mesto med ekipami delovnih organizacij na občinskem tekmovanju tudi gasilska ekipa. Če ob tem povemo, da je ta ekipa po opravljenem tečaju tekmovala prvič in da je imela za pripravo na razpolago le nekaj popoldnevov, »borila« pa se je z ekipami, ki tekmujejo že vrsto let, je uspeh še toliko pomembnejši. Na tem tekmovanju je perutninsko ekipo prekosila le ekipa TVI iz Majšperka z 909 točkami, med tem ko so naši zbrali 902 točki. Sledijo pa ekipe Aluminija iz Kidričevega, Železnice iz Ptuja in Agisa.

Glede na visoko akcijsko usposobljenost je Občinski štab za civilno zaščito izbral ekipo prve medicinske pomoči iz naše DO, da je sodelovala na 3. medrepubliški praktični vaji CZ, ki je bila 17. junija v Koprivnici. Tudi na tej vaji, posvečeni jugoslovanskemu dnevu civilne zaščite, so se naša dekleta dobro odrezala. Na tej vaji so preizkusili izurjenost enot, njihovo pripravljenost in tehnično opremljenost štabi desetih občin SR Hrvatske in Slovenije in sicer: Čakovec, Koprivnica, Krapina, Lendava, Maribor, Murska Sobota, Ormož, Ptuj, Slovenska Bistrica in Varaždin.

Izvedena medrepubliška vaja enot in štabov civilne zaščite pa ima tudi velik politični pomen. Na zboru vseh udeležencev vaje so poveljniki občinskih štabov za civilno zaščito podpisali Listino solidarnosti in sodelovanja enot in štabov civilne zaščite pri zaščiti in reševanju prebivalstva, materialnih, kulturnih in drugih dobrin v vseh razmerah v miru ali vojni. Podpis Listine, katere besedilo so na predhodnih sejah sprejeli vsi občinski štabi za civilno zaščito, je zgodovinsko dejanje, ki ima za nadaljnji razvoj civilne zaščite velik politični pomen. Obveznosti, ki iz Listine izhajajo so jamstvo, da bodo enote in štabi civilne zaščite sodelujočih občin nudili vsestransko pomoč prizadetemu prebivalstvu v vseh izrednih razmerah v miru in vojni. To pa konkretno pomeni uresničevanje socialistične solidarnosti in humanizma v naši vsakodnevni praksi.

In kočno je pomembno tudi to, da so na svečani proslavi Dneva civilne zaščite Jugoslavije, ki jo je organiziral Občinski štab civilne zaščite Ptuj, prejeli Terezija KOKOL, Janez LIPAVŠEK in Katica ŠILAK za aktivno sodelovanje in izredne delovne uspehe pri delu v enotah civilne zaščite in za razvoj civilne zaščite pri nas zasluzno značko civilne zaščite Jugoslavije.

Vsem tudi naše iskrene čestitke!

Uredništvo

Perutninarji v vrtu narcis

Planinska skupina je priredila v nedeljo, 3. 6. 1979, enodnevni izlet na Golico. V skupini so bili že izkušeni planinci in tudi takšni, katerim je to bila prva hoja v planine.

Lepa nedeljskega jutra smo se zgodaj odpeljali z avtobusom proti Gorenjski. Vožnja po lepi cesti s pogledom na planine je bila prijetna, zlasti še zaradi tega, ker se je avtobus ustavil šele pod samo Golico. Po okrepčilu in potem, ko sm se opremili in oblekli kolikor toliko primerno za gore, smo krenili naprej, naprej po široki cesti, nato pa po kozjih stezicah proti vrhu Golice. Bilo je res prijetno sončno planinsko dopoldne, ko smo se po razmočeni zemlji (zaradi dežja ponoči) z dolgimi koraki usmerjali proti cilju.

Kar hitro smo se znašli na strmih gozdnih pobočju, kjer so koraki postajali vse krajši in počasnejši. Kar verjetno nismo mogli, da nas je tako hitro zapustil bistri potoček ob poti, da je prenehalo njegovo žuborenje, da je polagoma, bolj ko smo se vzpenjali, bilo slišati vse manj ptičjega petja, da je gozd postajal vse redkejši in da so se že pričele pojavljati prve čisto gole skale in skalne razpoke. Strnjena skupina udeležencev izleta se je kmalu raztegnila, nastala je

dolga kolona in posamezne skupine bolj hitrih in počasnejših. Formirale so se skupinice, nastopile so prve hribovske težave. Zaslilo se je: »Ne gre! Noge, srce,« in podobno tarnanje. Bolj utrujeni in kondicijsko pripravljani so verjetno hoteli postaviti rekord v času hoje na vrh, vendar smo tudi te našli v malem bifeju pod vrhom, kjer so si le moral namočiti izsušena usta in se vsaj malo odpočiti od »naporne vzpona«. Kolikor vem, so tudi vneti planinci potrebovali do vrha krepko nad dve uri.

Na začetku gozdne poti smo bili vsi kar glasni in planinsko razpoloženi. Sčasoma, sploh pa proti vrhu, so nekateri popolnoma utihnili, saj so imeli dovolj opravka s samimi seboj.

Že tam, kjer je gozd postajal vse redkejši, smo zagledali prve narcise. Teh se pa nismo mogli dovolj nagnati pod vrhom, kjer je bilo na površini nekaj sto kvadratnih metrov bilo vse belo.

In končno smo prišli na vrh Golice.

Najprej smo si dovolili majhen počitek, potem šele razgled po okolici. Enkrat je bil pogled proti očaku Triglavu, proti Voglu, Razoru in Skrbini, Podrti gori, proti Stolu na vzhodu in ne nazadnje pogled preko meje k našim koroškim Slovincem. Z vrha Go-

lice se zdi Drava na avstrijski strani kot majhen potok, ki se z vijugastim koritom zajeda v rodovitna tla. Naše veselje pa je za kratek čas prekinilo grmenje in nato nevihta, ki nas je presenetila in nekatere dobro namočila. Po enomesečni suhi dobi so si nekateri tako zaželeli dežja, da se sploh niso hoteli zaščititi pred njim in pa stopiti pod streho. Tako so bili mokri kot zajci, ko so prišli do avtobusa.

Hoja na Golico je bila prijetno doživetje za vsakega, ki se je mogel povzpeti na vrh, pa tudi za tiste udeležence, ki so vrh gledali samo od spodaj oziroma so prišli le do bifeja pod vrhom.

Vsakodnevno delo na delovnem mestu, bodisi v proizvodnji ali za pisarniško mizo, včasih tudi v tesnobnem in mračnem, za nekatere pa še v hladnem prostoru, vodi k otopivanju tako da pozabiš na vse, kar se dogaja zunaj delovnega prostora in ne pomisliš na tisto, kar ti nudi mati narava.

Lahko pa mirno trdim, da smo vsi uživali v planinskem okolju, se nadihali svežega gorskega zraka, pregnali zastane ude in se polni veselja vrnili domov z željlo, čimprej spet obiskati katero od naših gora.

Štefan Batkovič

